

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/353/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111228490
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7111228490.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: E. Š., J.. XX. Z. XXXX, G. I. H., N. X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 66, o 206,86 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, zo dňa 27. augusta 2012, č. k. 15C/344/2011-31 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o nepriznaní trov vedľajšiemu účastníkovi.

Vedľajší účastník je p o v i n n ý nahradíť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 eur, ktoré je povinný zaplatiť právnomu zástupcovi žalobcu TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) uznesením z 27. augusta 2012, č. k. 15C/344/2011-31 zastavil konanie a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Nariadil vrátiť žalobcovi súdny poplatok zo žaloby vo výške 9,87 eur cestou Daňového úradu v Bratislave do 3 dní od doručenia právoplatného uznesenia.

Výrok o zastavení konania odôvodnil aplikáciou § 96 ods. 1, 3 O.s.p., lebo žalobca vzal žalobu späť v celom rozsahu (pred prvým pojednávaním) podaním zo dňa 19. júla 2012. O trovách konania, ktoré si uplatnil žalobca, rozhodol súd podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., podľa ktorého žalobca procesne zaviniť zastavenie konania a tak mu náhrada trov konania nepatrí.

Vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že nešlo o účelne vynaložené trovy konania, ak sa Združenie založené na ochranu spotrebiteľa dá sa zastúpiť advokátom. Ak účelom a cieľom Združenia je ochrana spotrebiteľa, predpokladom k jeho činnosti by mala byť vedomosť o právach spotrebiteľov, ktoré majú byť jeho činnosťou chránené, a teda spravodlivo možno očakávať, že bude združovať predovšetkým osoby s príslušným (právnickým) vzdelaním, s potrebnými odbornými vedomosťami. Zastúpenie žalobcu (správne malo byť vedľajšieho účastníka - poznámka odvolacieho súdu) v tejto veci sa javí ako nadbytočné a účelové. Zdôraznil, že právny zástupca vedľajšieho účastníka doposiaľ nevykonal žiaden právny úkon vo veci samej. O vrátení súdneho poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3, 4, 6 zákona č. 71/1992 Zb.

Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku o nepriznaní trov vedľajšiemu účastníkovi, podal vedľajší účastník v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnuté uznesenie a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 54,17 eur (vrátane trov odvolacieho konania). Nesúhlasil s argumentáciou

okresného súdu, že trovy konania, ktoré vznikli vedľajšiemu účastníkovi, sú neúčelné. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. júla 2012, sp. zn. 13Co/193/2012, z ktorého citoval, že „Tvrdenie žalobcu o tom, že konanie vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k zbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, súd nemôže brať vážne do úvahy. K žiadnemu navyšovaniu trov konania, ba dokonca ani k nehospodárnosti konania, by nebolo došlo, ak by žalobca po dôkladnom zvážení nebol podával žalobu tam, kde ide o nárok zjavne premlčaný“. Vyslovil názor, že by malo byť všeobecným celospoločenským cieľom a aj záujmom (ku ktorému by mali prispievať aj súdy), aby sa spotrebiteľská agenda rozptýlila medzi čo najviac združení, a aby v každom konaní vystupoval za združenie advokát, aby dodávatelia prestali skúšať a prestali podávať žaloby odsúdené dopredu na neúspech. Ak dodávatelia neriskujú ani len náhradu trov konania, skúšať sa im stále oplatí. Cieľom štátu a jeho orgánov, by malo byť, vniesť do spotrebiteľských právnych vzťahov čestnosť a morálnosť. Snahou Združenia je vyčistenie spotrebiteľských právnych vzťahov od nečestnosti a nemorálnosti a súdy by im v tomto nemali brániť. Konštatovanie okresného súdu o neúčelnosti nimi vynaložených nákladov na zastupovanie, objektívne prispieva k ochrane hospodárskych záujmov vymáhačských a dodávateľských organizácií, ktorých „hospodárska politika“ je založená na používaní neprijateľných zmluvných podmienok, nekalých obchodných praktík a v masovom uplatňovaní premlčaných pohľadávok. Súd sa nepozastavil nad tým, že žalobca, ktorý sa zaoberá vymáhaním pohľadávok ako predmetom svojej činnosti, zamestnáva len na Slovensku 210 zamestnancov a dáva sa zastupovať „silnou“ špecializovanou advokátskou kanceláriou proti slabým spotrebiteľom. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc vyplýva z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Toto právo zaraďuje Ústavný súd Slovenskej republiky medzi základné práva. Ohľadom postavenia Združenia ako vedľajšieho účastníka dal do pozornosti najnovší Komentár Občianskeho súdneho poriadku I. diel, 2. Vydanie z roku 2012, autorov Štefček/Ficová a kolektív, C.H.Beck, 327-331. Do pozornosti odvolacieho súdu dal aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že má právo na advokáta, aj na náhradu trov konania. Konštatovanie okresného súdu, že vedľajší účastník nebol pred oznámením vstupu do konania oboznámený s vecou, aj predmetom konania, považoval na jednej strane za správne, ale v kontexte, v akom to bolo konštatované, považoval za absurdné. Vyslovil názor, že je normálne a logické, že pred vstupom do konania majú informácie len tie, ktoré získajú žiadosťou adresovanou predsedovi okresného súdu v zmysle platných právnych predpisov. Nie je im jasné, ako by sa mali možnosť oboznámiť so žalobou a prílohami skôr, ako sa stanú vedľajšími účastníkmi. Vyčítal okresnému súdu, že sa mu nepodarilo v priebehu siedmich mesiacov doručiť žalobu s prílohami, a tak nemohli okrem prevzatia a prípravy zastúpenia vykonať žiaden ďalší právny úkon. V konečnom dôsledku to nebolo ani nevyhnutné, lebo na to, aby žalobca vzal žalobu späť, postačoval už len samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania. Neúčtujú si ani úkon - oznámenie o vstupe do konania, ale len úkon prevzatia a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, ktorý nepochybne musel vzniknúť, keď s nimi súd koná. V ďalšej časti odvolania poukázal na celý rad rozhodnutí krajských súdov, ktoré im priznali náhradu trov konania.

Žalobca v písomnom vyjadrení navrhol potvrdiť napadnutý výrok uznesenia podľa § 219 O.s.p. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v sume 21,11 eur. Stotožnil sa rozhodnutím okresného súdu, ktorý nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, lebo v danom prípade nemožno hovoriť o trovách konania účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva žalovanej. Žalobca nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, lebo samotnou úlohou Združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech žalovanej vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohlo vykonať samotné Združenie bez právneho zástupcu. Opätovne vyslovil názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť, by mal súd prihliadať a reflektovať aj použitím § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. V tomto smere poukázal na niekoľko rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Košiciach.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) na základe podaného odvolania prejednal vec v medziach, v ktorých sa vedľajší účastník domáha preskúmania rozhodnutia podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Vedľajší účastník podal odvolanie len čo do výroku o nepriznaní trov prvostupňového konania vedľajšiemu účastníkovi, a tak právoplatnosť ostatných výrokov, ktorými bolo konanie zastavené, vyslovené, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a nariadené vrátiť súdny poplatok zo žaloby, nebola odvolaním vedľajšieho účastníka dotknutá (§ 206 ods. 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho prieskumu zostal len výrok o trovách konania, ktorým vedľajšiemu účastníkovi neboli priznané trovy prvostupňového konania.

Správne okresný súd vec právne posúdil, ak pri rozhodovaní o trovách konania vedľajšieho účastníka aplikoval ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.

Pre aplikáciu ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., a § 150 ods. 1 O.s.p., totiž neboli splnené zákonné podmienky.

Rozhodovanie o trovách konania v prípade zastavenia konania upravuje ustanovenie § 146 O.s.p.

Podľa § 146 ods. 1 O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie:

- a) mohlo sa začať i bez návrhu,
- b) skončilo sa zmierom, pokiaľ v ňom nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné,
- c) bolo zastavené,
- d) začalo na návrh prokurátora.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Ustanovenie § 146 ods. 1 O.s.p. uvádza prípady, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, a keď ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide o prípady, keď neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ak došlo k zastaveniu konania nemá zásadne žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku. Iba výnimočne možno uložiť niektorému z účastníkov povinnosť nahradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania.

Ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p. vyjadruje zásadu zodpovednosti za zastavenie konania, pričom otázka zavinenia sa hodnotí podľa procesného výsledku a zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva. Ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcovi. Ak však návrh je podaný dôvodne a k jeho späťvzatiu došlo pre správanie sa odporcu, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tú dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, že účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V prejednávanej veci k späťvzatiu žaloby žalobcom nedošlo sa pre správanie sa žalovaného a žalobca dôvod späťvzatia žaloby (ani) neuviedol. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaný svojim správaním po podaní žaloby zapríčinil stav, kedy žalobca bol nútený zobrať žalobu späť, teda zastavenie konania nezaviniť.

K späťvzatiu žaloby došlo výlučne na základe rozhodnutia žalobcu, a z obsahu spisu nie je preukázané, že by na toto rozhodnutie malo vplyv správanie sa žalovanej (napr. zaplatenie pohľadávky) a nakoniec túto skutočnosť netvrdí ani sám žalobca. Keďže otázka zavinenia na zastavení konania sa skúma výlučne z hľadiska procesného výsledku, jednoznačne v danom prípade zastavenie konania zaviniť žalobca, a preto podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. vzniklo žalovanej, ale aj vedľajšiemu účastníkovi na jej strane, právo na náhradu trov konania voči žalobcovi. V prejednávanom prípade nebol daný žiaden dôvod (ani) pre aplikáciu § 150 O.s.p..

Z obsahu spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 15C/344/2011 je zrejmé, že dňa 19. októbra 2011 bola okresnému súdu doručená žaloba žalobcu z 1. októbra 2011 proti žalovanej o zaplatenie 206,86 eur s príslušenstvom.

Okresný súd Košice I vydal dňa 11. novembra 2011 platobný rozkaz č. k. 15C/344/2011-19, ktorým vyhovel návrhu žalobcu.

Dňa 20. marca 2012 bolo okresnému súdu doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, podľa § 93 ods. 2 O.s.p. na podporu žalovanej E. Š.. V tomto oznámení žiadal vedľajší účastník o doručenie návrh s prílohami, a súčasne navrhol priznať aj náhradu trov konania.

Výzvou okresného súdu z 11. apríla 2012 bol žalobca vyzvaný, aby sa vyjadril, či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania a zároveň bol požiadaný o rovnopis žaloby s prílohami. Uvedenú výzvu žalobca prevzal dňa 15. mája 2012.

Podaním zo dňa 19. júla 2012, ktoré bolo doručené okresnému súdu dňa 25. júla 2012, žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť, navrhol konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať trovy konania. Zároveň žiadal vrátiť súdny poplatok zo žaloby.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca vzal žalobu späť v celom rozsahu bez uvedenia dôvodu v čase, keď okresnému súdu nebolo doručené žiadne procesné stanovisko žalovanej alebo vedľajšieho účastníka k predmetu konania, lepšie povedané k žalobe.

Vedľajší účastník bol v konaní zastúpený advokátom a uplatnil si trovy konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia z tarifnej hodnoty 206,86 eur, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom v sume 19,92 eur, režijný paušál 7,63 eur, za odvolanie v sume 9,96 eur, režijný paušál v sume 7,63 eur, ako aj 20 % daň z pridanej hodnoty v sume 9,03 eur, spolu 54,17 eur.

Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd dospel k záveru, že trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za účelne vynaložené, a to z dôvodu, že jeho úkony neboli nevyhnutné pre účelné bránenie práv žalovanej.

Účelnosť vynaložených trov konania je zásadou, ktorá platí aj pri aplikácii § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka) musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo ako v danom prípade procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Aj keď nemožno uprieť právo vedľajšieho účastníka dať sa zastúpiť advokátom v zmysle čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky, nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. To platí aj na podanie advokáta, ktoré neobsahuje žiadne skutočnosti vzťahujúce sa na predmet sporu.

Ako už bolo vyššie konštatované žalobca vzal žalobu späť bez uvedenia dôvodu v čase, keď okresnému súdu nebolo doručené žiadne procesné stanovisko žalovanej, ani vedľajšieho účastníka k predmetu konania.

Odvolací súd dospel k záveru, že vedľajší účastník nevykonal žiadne relevantné úkony v prospech žalovanej, na strane ktorej vystupoval. Za takýto úkon nepochybne nemožno považovať vstup vedľajšieho účastníka do konania.

Nemožno ani dospieť k záveru, že dôvodom späťvzatia žaloby bol práve vstup vedľajšieho účastníka do konania. Úvaha vedľajšieho účastníka o tom, že samotný vstup do konania spôsobil späťvzatie žaloby žalobcom, nie je ničím podložená a nevyplýva ani z obsahu spisu.

Pretože vedľajší účastník nevykonával žiaden procesný úkon v prospech účastníka, na strane ktorého vystupoval, a ktorý by bol účelný, nie je účelným ani úkon - prevzatie a príprava zastúpenia.

Tieto dôvody viedli odvolací súd k záveru, že trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za účelne vynaložené. Úkon vedľajšieho účastníka nebol nevyhnutný pre účelné bránenie práva žalovanej.

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, odvolací súd potvrdil uznesenie vo výroku, ktorým neboli priznané trovy konania vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ustanovení § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Účastníkmi odvolacieho konania boli (iba) žalobca a vedľajší účastník, keďže o právach a povinnostiach žalovanej sa v odvolacom konaní vôbec nerozhodovalo. Predmetom odvolacieho konania bolo rozhodovanie o trovách konania vedľajšieho účastníka.

V odvolacom konaní bol vedľajší účastník neúspešný, a preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému účastníkovi (žalobcovi), ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia.

Odvolací súd zaviazal vedľajšieho účastníka nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby, a to vyjadrenie na odvolanie vedľajšieho účastníka - odmena vo výške 8,30 eur (1/2 z 16,60 eur) podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „citovanej vyhlášky“) v spojení s § 14 ods. 3 písm. b/ citovanej vyhlášky, a náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky vo výške 7,63 eur a 20 % DPH (3,19 eur), spolu trovy právneho zastúpenia v sume 19,12 eur (8,30 eur + 7,63 eur + 3,19 eur).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uložil vedľajšiemu účastníkovi povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 19,12 eur, ktoré je povinný zaplatiť právnemu zástupcovi žalobcu TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

Toto uznesenie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.